

Ekonomiutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om temporärt kostnadsstöd för företag

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om temporärt kostnadsstöd för företag (RP 79/2021 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för betänkande och till kulturutskottet för utlåtande.

Utlåtande

Följande utlåtande har lämnats i ärendet

- kulturutskottet KuUU 9/2021 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- budgetråd Taina Eckstein, finansministeriet
- industriråd Mikko Huuskonen, arbets- och näringsministeriet
- branschdirektör Jyri Tapper, Statskontoret
- servicechef Tuomo Yliluoma, Statskontoret
- verksamhetsledare Kai Amberla, Finland Festivals ry
- jurist Kai Massa, Turism- och Restaurangförbundet rf
- ordförande Juha Rahko, Messu- ja tapahtumajärjestäjät ry
- verksamhetsledare Kaisa Rönkkö, Music Finland ry
- verkställande direktör Miika Huttunen, Slush
- verksamhetsledare Tommi Saarikivi, Finlands Teatrar rf
- direktör Kati Kuusisto, Tapahtumateollisuus ry
- professor Roope Uusitalo.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Konkurrens- och konsumentverket
- Finlands näringsliv rf
- LiveFIN rf
- Servicefacket PAM rf
- Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- Resebranschens förbund i Finland rf

Betänkande EkUB 15/2021 rd

- Finlands Symfoniorkestrar rf
- Företagarna i Finland rf
- professor Otto Toivanen, Aalto-universitetet
- forskardoktor, docent Tuomas Aivelo, Helsingfors universitet

Inget yttrande av

- Institutet för hälsa och välfärd (THL).

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om temporärt kostnadsstöd för företag ändras så att det i lagen föreskrivs om ett nytt stöd som är avsett för arrangörer av publika evenemang. Det rör sig om en förhandsförbindelse som ges till en evenemangsarrangör för de kostnader som arrangören uppgett. Om evenemanget ställs in på grund av en bestämmelse som utfärdats i lag eller meddelats av en myndighet, betalas ersättning för de på förhand uppgivna kostnader som realiserats. Avsikten är att evenemangsgarantin ska sökas av evenemangsarrangören, men den ersättning som på basis av garantin betalas för ett inställt evenemang ska också betalas till de underleverantörer för evenemanget som arrangören uppgett i sin ansökan. Om evenemangets omfattning begränsas med stöd av lag eller ett myndighetsbeslut, betalas det en partiell ersättning för de faktiska kostnaderna.

Lagen avses träda i kraft den 1 juni 2021.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Propositionens bakgrund och syften

Bakgrunden till propositionen är de omständigheter, restriktioner och rekommendationer som hänför sig till den rådande covid-19-pandemin och som har försvårat och förhindrat ordnandet av evenemang. Regeringen har fattat beslut om omfattande stödåtgärder för evenemangsbranschen och de kreativa branscherna. Ett led i åtgärderna är att föreskriva om en evenemangsgaranti. Syftet med den nu föreslagna regleringen är att förhindra att förutsättningarna för evenemangsbranschen försvagas väsentligt och att minska den ekonomiska risk som arrangören löper genom att anordna ett evenemang i en situation där en bestämmelse i lag eller en bestämmelse som utfärdats av en myndighet i anslutning till hanteringen av pandemin hindrar eller försvårar anordnandet av evenemang och tillgången till finansiering eller försäkringar för att säkerställa anordnandet av evenemangen. Arrangemanget är tidsbundet och det har föreslagits att det ska gälla mellan den 1 juni och den 30 november 2021. Det föreslås att lagen ska gälla till utgången av 2021.

Ekonomiutskottet anser att principerna och de centrala lösningarna i den föreslagna regleringen är motiverade och förordar att lagförslaget godkänns med följande motiveringar och ändringar.

Betänkande EkUB 15/2021 rd

Situationen inom evenemangsbranschen och behovet av ett stödsystem

Evenemangsbranschen bildar en mångsidig och svårdefinierbar helhet. En förenande faktor är ordnandet av olika offentliga tillställningar som huvudsaklig verksamhet eller som en del av annan verksamhet. Branschen omfattar många olika slags evenemang, från kulturella evenemang och festivaler till mässor, marknadsföringsevenemang och religiösa evenemang. Därmed är också evenemangsarrangörernas organisationer av många olika slag, i fråga om såväl storlek som omsättning och personalstyrka. Typiskt är också, utöver att evenemangen har små organisationer som är verksamma året om, att de sysselsätter ett varierande antal underleverantörer när evenemangen närmar sig. Organiseringen av evenemangen baserar sig på samarbete mellan företagsnätverk. Evenemang ordnas året om, men den ekonomiskt mest betydande tiden är sommaren. Evenemangsindustrins omsättning har uppskattats till totalt 2,35 miljarder euro. Inom evenemangsindustrin finns det 3 200 företag och branschen sysselsätter sammanlagt nästan 200 000 personer. Av dem är dock färre än 20 000 fast anställda. Evenemangsbranschen som helhet beskrivs synnerligen åskådligt i propositionen.

Under den rådande viruspandemin har myndigheterna i ett flertal sammanhang bedömt behovet av kompensations- och stödmekanismer i situationer där näringsverksamheten förhindras eller försvåras på grund av förbud, restriktioner eller de rådande omständigheterna. I samband med stängningen av förplägnadsrörelserna ansåg grundlagsutskottet (GrUU 7/2021 rd) med beaktande av de exceptionellt betydande och akuta konsekvenserna av den föreslagna regleringen det nödvändigt att det genom lag föreskrivs såväl om skälig kompensation till näringsidkare för verkningarna av förbudet enligt 3 a § som om arrangemang som lindrar verkningarna. Grundlagsutskottet noterade också att det med tanke på bestämmelsernas proportionalitet också har betydelse vilka möjligheter näringsidkaren har att anpassa sin verksamhet till ändringarna i lagstiftningen.

Även om restriktionerna i anslutning till coronapandemin inte direkt förbjuder ordnandet av evenemang, har det till många delar försvårats eller förhindrats på ett sätt som de facto kan jämföras med ett förbud. Å andra sidan har det av studier framgått att avtalsstrukturen inom evenemangsbranschen möjliggör hävning av underleverantörsavtal även utan sanktioner, om evenemanget av någon orsak måste ställas in. Underleverantörerna och deras underleverantörer — ofta enskilda firmor eller enmansföretag, yrkesutövare eller frilansarbetare — i detta omfattande ekosystem inom evenemangsbranschen har dock en svag ställning när evenemang avbokas. Det är därför viktigt att regeringen utöver evenemangsgarantin också har berett understöd som hänförs till denna grupp och faller under undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområde. Dessutom bereder arbets- och näringsministeriet en förlängning av rätten till arbetsmarknadsstöd för företagare.

Dessutom har evenemangsbranschen också hittills beviljats stöd genom de befintliga stödinstrumenten. Det totala stödbeloppet hittills för de kreativa branscherna och evenemangsbranschen har uppskattats till 245 miljoner euro.

Ekonomiutskottet har tidigare i sitt betänkande om kostnadsstöd granskat situationen inom evenemangsbranschen och behovet av särskilt stöd för den. Ekonomiutskottet bedömer i sitt betän-

Betänkande EkUB 15/2021 rd

kande (EkUB 6/2021 rd — RP 27/2021 rd — RP 37/2020 rd) behovet av stöd bland annat på följande sätt:

"Utskottet pekar särskilt på den svåra situationen inom evenemangsindustrin, kulturbranscherna och frilansverksamheten. Eftersom både epidemiläget och restriktionerna är svåra att förutsäga har affärsverksamheten i branscherna stoppats för lång tid. Till många delar är företagsverksamheten hindrad helt och hållet. Systemet med kostnadsstöd bygger på tanken att de kostnader som företagen har svårt att anpassa ska ersättas. Stöd av denna typ når bara delvis ut till branscher som evenemangsindustrin. Ekonomiutskottet pekar på sektorernas betydande tillväxtpotential och sysselsättningseffekt och anser det vara viktigt att snarast bereda ett separat stödsystem som beaktar särdragen inom branschen, till exempel i form av en evenemangsgaranti."

Kulturutskottets utlåtande

Kulturutskottet har lämnat utlåtande om propositionen (KuUU 9/2021 rd — RP 79/2021 rd). Kulturutskottet menar att propositionen behövs eftersom den förbättrar de kreativa branschernas och evenemangsbranschernas möjligheter att klara av de skador som coronatiden orsakar. Kulturutskottet menar dock att propositionen inte är problemfri och anser att den endast svarar mot en del av behoven inom evenemangsbranschen. Ekonomiutskottet instämmer i kulturutskottets bedömning att det vid sidan av evenemangsgarantin behövs också andra åtgärder; det hänvisas till dessa både i kulturutskottets utlåtande och i detta betänkande. Ekonomiutskottet instämmer också i kulturutskottets iakttagelser om osäkerheten i den rådande situationen och behovet av att sörja för att avvecklingen av restriktionerna sker på ett jämlikt, snabbt och noggrant avgränsat sätt ur olika sektorerers synvinkel. I en utdragen krissituation får restriktioner inte införas enbart för säkerhets skull.

Kulturutskottet förhåller sig kritiskt särskilt till att tillämpningsområdet för evenemangsgarantin avgränsas så att verksamhet året om och annan verksamhet än sådan som omfattas av mervärdesskattskyldigheten utesluts. Ekonomiutskottet har i sin följande bedömning också granskat dessa avgränsningar. Dessutom har kulturutskottet fäst uppmärksamhet vid problemen med garantins tidsmässiga tillämpningsområde, 60-dagarsgränsen för inställda evenemang, uteslutning av uppskjutna och tidigare inställda evenemang samt maximibeloppet för evenemangsgarantin. De stora musikfestivaler som ställdes in före sommaren 2020 fick stöd av undervisnings- och kulturministeriet, och de kommer sannolikt också 2021 att få stöd av samma ministerium för de festivaler som ställts in före sommaren. Dessa frågor lyftes fram också under ekonomiutskottets sakkunnigutfrågning.

Ekonomiutskottet delar i många avseenden de farhågor som kulturutskottet framfört, och ändringsbehoven och möjligheterna i fråga om dessa bedöms nedan. Ekonomiutskottet anser liksom kulturutskottet att evenemangsverksamhet med allt slags innehåll måste kunna öppnas för att näringsverksamheten i sektorn med anknytande ekonomisk aktivitet och sysselsättningseffekter ska repa sig. Å andra sidan anser ekonomiutskottet att stödsystemen inte heller bör dimensioneras så att de uppmuntrar till överdriven risktagning, antingen ekonomiskt eller med tanke på bekämpningen av epidemin, vilket för sin del talar för det nu föreslagna, i viss mån begränsade systemet.

Betänkande EkUB 15/2021 rd

De viktigaste förslagen

Regeringen föreslår att lagen om temporärt kostnadsstöd för företag ändras så att det i lagen föreskrivs om ett nytt stöd som är avsett för arrangörer av publika evenemang. Det rör sig om en förhandsförbindelse som ges till en evenemangsarrangör för de kostnader som arrangören uppgett. Om evenemanget ställs in på grund av en bestämmelse som utfärdats i lag eller meddelats av en myndighet, betalas ersättning för de på förhand uppgivna kostnader som realiserats. Avsikten är att evenemangsgarantin ska sökas av evenemangsarrangören, men den ersättning som på basis av garantin betalas för ett inställt evenemang ska också betalas till de underleverantörer för evenemanget som arrangören uppgett i sin ansökan. Om evenemangets omfattning begränsas med stöd av lag eller ett myndighetsbeslut, betalas det en partiell ersättning för de faktiska kostnaderna.

Stödet ska verkställas så att Statskontoret på ansökan kan ge en förhandsförbindelse (evenemangsgaranti) för ett publikevenemang som planeras för minst 200 personer och som ordnas av en etablerad professionell evenemangsarrangör som har en permanent organisation för sådan verksamhet och ett företags- och organisationsnummer och vars omsättning inklusive mervärdesskatt år 2019 var mer än 150 000 euro.

Bedömning av förslagen

Stödordningens karaktär. Det har föreslagits att händelsegarantin ska genomföras som en del av systemet med kostnadsstöd. Grundtanken bakom kostnadsstödet är att förhindra att företag går i konkurs och att därigenom minimera förstörelsen av produktionskapacitet och långvariga ekonomiska skador till följd av coronaepidemin. Kostnadsstödet är till sin karaktär bevarande och syftar till att upprätthålla befintliga företagsstrukturer. Principen är att stödet ska riktas till de fasta kostnader som företagen har svårt att anpassa. Syftet med stödet är också att täcka verifierade kostnader för förberedelserna inför evenemanget.

Ekonomiutskottet ansåg i ett tidigare betänkande (EkUB 6/2021 rd — RP 27/2021 rd — RP 37/2020 rd) att det är motiverat att rikta kostnadsstödet till de branscher och företag som drabbats mest. För att trygga konkurrensen och marknadens funktion är det viktigt att upprätthålla lika konkurrensförutsättningar för olika branscher och företag. Långvariga ekonomiska skador och avbrott i produktionskedjorna bör förebyggas. På grund av de stora förluster som evenemangsindustrin lidit och den fortsatt svåra situationen är det nu föreslagna stödet nödvändigt och aktuellt.

Med hänsyn till branschens särdrag och mångfald svarar dock evenemangsgarantin, som är anpassad till logiken i systemet med kostnadsstöd, endast delvis mot stödbehovet. Också under ekonomiutskottets sakkunnigutfrågning framfördes det delvis avvikande bedömningar om stödets inriktning och tillräcklighet. Det råder dock stor enighet om behovet av stöd till branschen och av ett snabbt införande av systemet. För att stödsystemet ska fungera som avsett och kunna genomföras i rätt tid kan det anses motiverat att det anpassas till systemet för kostnadsstöd, som anses vara välfungerande: under de rådande förhållandena är det mer väsentligt att trots vissa brister få till stånd ett snabbt fungerande system som går i rätt riktning än att eftersträva en modell som bättre motsvarar målen men sätts in för sent.

Betänkande EkUB 15/2021 rd

En del av de kritiska bedömningarna av evenemangsgarantin lyfter fram att det på grund av strukturen i branschens verksamhet uppstår relativt få fasta kostnader som inte kan anpassas; om evenemanget ställs in, uppstår inte heller merparten av de kostnader som evenemanget annars vore förknippat med. Det har också ansetts att evenemangsgarantin kan innehålla snedvridande stimulanseffekter: i motsats till det egentliga systemet med kostnadsstöd är evenemangsgarantin känd redan när evenemanget planeras och kan därför påverka företagens beslut. Det kan anses uppmuntra till risktagning och planering av evenemang som annars skulle ställas in under rådande omständigheter. Å andra sidan är syftet med stödet också att uppmuntra företag och bära den risk som planeringen av evenemang medför under de osäkra förhållandena.

Den föreslagna garantin har kritiserats också på grund av stödets bevarande karaktär: arrangören ska enligt villkoren vara en etablerad, professionell evenemangsarrangör som har en permanent organisation för verksamheten. Modellen kan anses vara diskriminerande för nya aktörer, och evenemangsgarantin uppmuntrar inte till förnyelse av branschen. Ur den synvinkeln är det viktigt att stödsystemet är temporärt. Å andra sidan bör man också beakta att evenemangsbranschen under pandemin har beviljats utvecklingsstöd via Business Finland och närings-, trafik- och miljöcentralerna. Genom att rikta det aktuella stödet till etablerade aktörer strävar man också efter att begränsa möjligheterna till missbruk av stödet.

Bedömningen av lagens konsekvenser för kostnaderna håller endast en allmän nivå. Kostnaderna kan å andra sidan inte heller förutses exakt, eftersom det är fråga om ett finansiellt incitament vars verkningar sätter in först när evenemangen inte kan ordnas enligt planerna. I nuläget har man förberett sig på kostnader på 80 miljoner euro, och motsvarande förslagsanslag har föreslagits i den andra tilläggsbudgetpropositionen för 2021 under moment 32.40.44 (Evenemangsgaranti). Det har uppskattats att beloppet räcker till om det i juni–augusti genomförs evenemang i samma omfattning som 2020, och om evenemangen genomförs som planerat från och med september. I lagförslaget fastställs den övre gränsen för de samtidigt utestående förhandsförbindelserna till högst 250 miljoner euro. I tilläggsbudgetpropositionen föreslås det dessutom ett anslagstillägg för statskontorets omkostnader, varav 2,4 miljoner euro avsätts för evenemangsgarantin.

Avgränsning av tillämpningsområdet. Evenemangsgarantin är förknippad med en tidsfrist för inställandet: ett evenemang anses ha ställts in på grund av en bestämmelse som utfärdats i lag eller meddelats av en myndighet också i fallet, om det högst 60 dagar innan evenemanget äger rum finns en sådan begränsning i kraft som hindrar att evenemanget äger rum. Den föreslagna tidsgränsen har kritiserats för att den är för kort, i synnerhet när det gäller stora evenemang, och det har exempelvis föreslagits att den ska höjas till 90 eller 120 dagar. Å andra sidan kan en förlängning av tidsgränsen leda till att evenemang ställs in för säkerhets skull kort efter att garantin beviljats. Ekonomiutskottet fäster också uppmärksamhet vid att epidemiläget kan förändras mycket snabbt, och ur denna synvinkel kan den föreslagna gränsen på 60 dagar anses motiverad. Ekonomiutskottet betonar dock att i synnerhet ordnandet av stora evenemang förutsätter i praktiken bindande beslut av arrangören redan före den föreslagna tidsgränsen på 60 dagar. Också kostnaderna för att ställa in evenemangen stiger avsevärt när evenemanget närmar sig. Ekonomiutskottet anser därför att det är motiverat att förlänga tidsfristen till 90 dagar. Utöver restriktioner ska man dessutom på ett mångsidigt sätt bedöma och pröva metoder för att möjliggöra en trygg organisation av evenemangen och minimering av riskerna.

Betänkande EkUB 15/2021 rd

Under ekonomiutskottets sakkunnigutfrågning framfördes det dessutom krav på att evenemang som redan tidigare ställts in ska omfattas av stödet. Ekonomiutskottet konstaterar att evenemangsgarantin till sin karaktär är en föregripande betalningsförbindelse och att en retroaktiv ändring av den förutsätter att grundtanken för hela lagen ändras. Ersättning för redan uppkomna kostnader möjliggörs dock genom kostnadsstödet, som enligt uppgift också delvis har tillämpats på situationer av denna typ.

Ekonomiutskottet har också bedömt behovet av att utöver inställda evenemang även inkludera uppskjutna evenemang i evenemangsgarantin. Därigenom skulle dock tidpunkten och villkoren för tillämpningen av evenemangsgarantin vara förknippade med oklarheter. Det vore svårt att fastställa om ett uppskjutet evenemang har ställts in, genomförts i begränsad omfattning eller genomförts som planerat. Att evenemang typiskt skjuts upp till 2022 begränsar dessutom evenemangsgarantins tillämplighet, eftersom den nu föreslagna regleringen i enlighet med förbehållen till reglerna för statligt stöd har planerats upphöra vid utgången av 2021.

Enligt den föreslagna regleringen får arrangören 85 procent av de kostnader som uppgetts på förhand och som realiserats vid anordnandet av ett evenemang som ställts in. I motiveringen till bestämmelsen nämns dessutom att kostnaderna ska vara rimliga. Ekonomiutskottet anser att det med hänsyn till lagstiftningens enhetlighet och för att begränsa eventuellt missbruk är motiverat att inkludera kravet på rimliga kostnader också i bestämmelsen.

Bristerna i evenemangsgarantin och avgränsningen av tillämpningsområdet lindras av att det redan finns andra stödformer som riktar sig till evenemangsbranschen. Ytterligare nya stödformer är dessutom under beredning. Ekonomiutskottet noterar särskilt de omfattande stödåtgärder för evenemangs- och kulturbranschen som behandlas i avsnitt 3.2 och 3.3 i propositionen. Ekonomiutskottet anser det också motiverat att utgångspunkten är att stöd till allmännyttiga aktörer och evenemangsföretagare med en omsättning på mindre än 150 000 euro i första hand kanaliseras via undervisnings- och kulturministeriets stödformer. Ur denna synvinkel anser ekonomiutskottet att det också är motiverat att begränsa det nu föreslagna stödet till mervärdesskattepliktig verksamhet.

Förbehåll till reglerna för statligt stöd och tidsgränserna för stödet. En faktor som möjliggör regleringen är giltighetstiden för tidsbegränsade undantag från EU:s regler för statligt stöd, som enligt nuvarande uppgifter upphör den 31 december 2021. Dessa regler bestämmer inte bara stödsystemets tidsmässiga tillämpningsområde utan också stödets maximibelopp. Med beaktande av ramvillkoren för EU:s regler för statligt stöd anser ekonomiutskottet att det i nuläget är motiverat att också begränsa maximibeloppet för stöd per företag till 1,8 miljoner euro, så som det föreslås i propositionen. Det är samtidigt maximibeloppet för covid-stöd till ett enskilt företag. Ekonomiutskottet påpekar dock att den föreslagna begränsningen minskar stödsystemets betydelse för de stora aktörer som ofta också i hög grad sysselsätter arbetskraft via sitt underleverantörsnätverk. Ekonomiutskottet anser det fortfarande viktigt att utreda möjligheten att höja stödets maximibelopp till 10 miljoner euro, inom de gränser som EU:s regler för statligt stöd möjliggör.

Bestämmelserna om statligt stöd ska beaktas vid bedömningen av evenemangsgarantins tidsmässiga tillämpningsområde och ansökningstiden för ersättning som grundar sig på garantin. I propositionen föreslås det att garantin ska gälla evenemang som är öppna för allmänheten och som

Betänkande EkUB 15/2021 rd

ordnas den 1 juni 2021 eller senare, dock senast den 30 november 2021. Ansökningstiden för ersättning enligt förslaget löper ut den 30 november 2021. Ekonomiutskottet anser att det är viktigt att så många evenemang som möjligt som planerats för resten av året omfattas av garantin. Med tanke på likabehandlingen av företag är det också motiverat att systemet i så stor utsträckning som möjligt kan tillämpas också på evenemang som ordnas i slutet av året.

Utifrån inkommen utredning ska systemet dock genomföras så att de ansökningar om ersättning som omfattas av garantin hinner behandlas under giltighetstiden för undantagen i EU:s regler om statligt stöd, det vill säga före utgången av året. Denna avgränsning har legat till grund för den föreslagna tidsmässiga tillämpningen och för ansökningstiden. Ekonomiutskottet föreslår att garantin ska kunna tillämpas på evenemang som ordnas senast den 7 december 2021. För att få ersättning ska företagen lämna in ansökan under den föreskrivna ansökningstiden. Ekonomiutskottet föreslår på motsvarande sätt att ansökningstiden för stöd enligt 6 mom. förlängs till den 7 december 2021, så att tillämpningen tidsmässigt sett är så täckande som möjligt och så att det samtidigt säkerställs att ansökningarna hinner behandlas före utgången av året. Det har bedömts att evenemangsgarantins tidsmässiga tillämpning inte kan skjutas upp till slutet av året efter den sista ansökningdagen, eftersom eventuella förluster i synnerhet i fråga om evenemang som genomförs i begränsad omfattning blir kända först efter evenemanget.

Sammanfattande synpunkter

I samband med ekonomiutskottets sakkunnigutfrågning påpekades det att tolkningssvårigheter i regleringen till vissa delar kan medföra betydande problem med tillämpningen och gränsdragningar. Det är delvis en följd av behovet av att reglera och sätta i kraft systemet så snabbt som möjligt för att tillgodose stödbehovet. Delvis beror detta på att evenemangsbranschen, såsom det konstateras ovan, är svår att definiera. Exempelvis är det svårt att definiera vad som avses med evenemang året om. Problem kan också uppstå på grund av överlappningar mellan olika stödordningar och eventuellt återkrav av stöd till följd av detta.

Ekonomiutskottet påpekar att det nu föreslagna systemet täcker endast en del av den mångskiftande evenemangsbranschen. Exempelvis har det ansetts problematiskt att regelbundna evenemang som hålls året om utesluts ur evenemangsgarantins tillämpningsområde. Systemet lämpar sig inte heller för situationer där ett evenemang de facto ställs in på basis av arrangörens egen bedömning utan att evenemanget förbjuds genom lag eller myndighetsförordnande. Ekonomiutskottet anser inte att de föreslagna avgränsningarna är oproblematiska, men menar att en utvidgning av systemet inom ramen för det nu föreslagna systemet, särskilt med tanke på behovet av att säkerställa att evenemangsgarantin kan införas snabbt, skulle kräva en mer omfattande konsekvensbedömning av ändringarna än vad som är möjligt i detta sammanhang.

Ekonomiutskottet anser det dock vara nödvändigt att statsrådet bedömer systemets funktion, omfattning och tillräcklighet också efter att det tagits i bruk. Utskottet påpekar att det med stöd av det bemyndigande att utfärda förordning som ingår i lagen får utfärdas närmare bestämmelser om innehållet i beslutet om evenemangsgaranti, såsom godtagbara kostnader och förutsättningar för stödberättigande.

Betänkande EkUB 15/2021 rd

DETALJMOTIVERING

5 b §. Evenemangsgaranti. Ekonomiutskottet föreslår att regleringens tidsmässiga tillämpning förlängs så att evenemangsgarantin i enlighet med 2 mom. gäller evenemang som ordnas senast den 7 december 2021.

Ekonomiutskottet föreslår att bestämmelsen i 3 mom. om den tidsgräns som ska beaktas för inställande höjs från 60 dagar till 90 dagar för att man i synnerhet ska kunna trygga att beslut om ordnande eller inställande av stora evenemang sker i rätt tid och är ersättningsgilla.

Ekonomiutskottet föreslår att 3 mom. ändras så att ett evenemang kan betraktas som inställt med stöd av lag eller på grund av en bestämmelse som meddelats av en myndighet, om högst 85 procent av det planerade antalet deltagare kan delta i evenemanget med stöd av lag eller på grund av en bestämmelse som meddelats av en myndighet. Det anses motiverat att ställa in ett evenemang också i en situation där det är uppenbart olönsamt att hålla det medan betydande restriktioner är i kraft. Med tanke på arrangören och även beloppet av de kostnader som ersätts är det förnuftigt att bryta uppkomsten av kostnader i god tid innan ett uppenbart förlustbringande evenemang ordnas.

Ekonomiutskottet föreslår att 3 och 4 mom. preciseras så att det, i enlighet med motiveringen till bestämmelsen, som en faktor som begränsar maximibeloppet av de kostnader som ersätts också anges att kostnaderna ska vara rimliga, så att högst 85 procent av de *rimliga* faktiska kostnaderna ersätts. Ekonomiutskottet betonar dock att detta med tanke på stödsystemets effektivitet och ett tillräckligt snabbt beslutsfattande inte kan innebära en omfattande individuell skälighetsbedömning, utan det är fråga om en avgränsning vars syfte är att utesluta ersättning för uppenbart omotiverade eller orimliga kostnader och avvärja eventuella missbruk av systemet.

Ekonomiutskottet föreslår dessutom att hänvisningen till specialunderstöd i 5 mom. ändras så att den gäller understöd i allmänhet, eftersom avsikten med bestämmelsen är att alla understöd som undervisnings- och kulturministeriet beviljar för samma evenemang ska omfattas oberoende av om det är fråga om allmänt understöd eller specialunderstöd.

Ekonomiutskottet föreslår att ansökningstiden för det stöd som avses i 6 mom. förlängs till den 7 december 2021, så att garantin täcker de evenemang som planeras för resten av året i så stor utsträckning som möjligt och man samtidigt säkerställer att ansökningarna hinner behandlas före utgången av året.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 79/2021 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Betänkande EkUB 15/2021 rd

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av lagen om temporärt kostnadsstöd för företag

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om temporärt kostnadsstöd för företag (508/2020) en ny 5 b § som följer:

5 b §

Evenemangsgaranti

Statskontoret kan på ansökan ge en evenemangsarrangör och de underleverantörer som arrangören uppgett en förhandsförbindelse (*evenemangsgaranti*) för ett planerat publik evenemang för minst 200 personer som inte är inställt när ansökan lämnas in. En förutsättning för att förbindelsen ska ges är att evenemanget anordnas av en etablerad, professionell evenemangsarrangör som har en permanent organisation för denna verksamhet och ett företags- och organisationsnummer och att arrangörens omsättning år 2019 inklusive mervärdesskatt var mer än 150 000 euro. Evenemangsgaranti beviljas inte för evenemang som ordnas regelbundet året runt. Rätten till evenemangsgaranti inträder vid den tidpunkt då ansökan lämnas in.

Evenemangsgarantin gäller evenemang som är öppna för allmänheten och som ordnas den 1 juni 2021 eller senare, dock senast den 7 december 2021.

På basis av den beviljade evenemangsgarantin ersätts evenemangsarrangören i enlighet med garantivillkoren för 85 procent av de rimliga kostnader som uppgetts på förhand och som realiserats vid anordnandet av ett evenemang som ställts in med stöd av lag eller på grund av en bestämmelse som meddelats av en myndighet. Evenemangsarrangörens underleverantörer som uppgetts till Statskontoret ersätts för 85 procent av de rimliga faktiska kostnader för vilka underleverantören inte har fått betalning av evenemangsarrangören. Ett evenemang anses ha ställts in på grund av en bestämmelse som utfärdats i lag eller meddelats av en myndighet också i fallet, om det högst 90 dagar innan evenemanget äger rum finns en sådan begränsning i kraft som hindrar att evenemanget äger rum. Ett evenemang kan också anses ha ställts in på grund av en bestämmelse som utfärdats i lag eller meddelats av en myndighet, om högst 85 procent av det planerade antalet deltagare kan delta i evenemanget på grund av en bestämmelse som utfärdats i lag eller meddelats av en myndighet.

Om ett evenemang som genomförts i enlighet med garantivillkoren förverkligas i väsentligt mindre skala än vad som bestämts i garantibeslutet på grund av en bestämmelse som utfärdats i lag eller meddelats av en myndighet, och evenemanget är förlustbringande, ersätts evenemangsarrangören och underleverantörerna genom evenemangsgarantin till ett belopp som beräknas genom att beloppet av de faktiska inkomsterna från evenemanget dras av från de rimliga faktiska kostnaderna och skillnaden mellan dessa multipliceras med talet 0,85. Med ett evenemang som genomförs i väsentligt mindre skala än planerat avses ett evenemang som på grund av en bestämmelse i lag eller en myndighetsföreskrift som begränsar sammankomster har kunnat genomföras så att högst 85 procent av det planerade antalet deltagare har kunnat delta i evenemanget.

Betänkande EkUB 15/2021 rd

Maximibeloppet av den ersättning som betalas på basis av evenemangsgarantin är 1 800 000 euro per ersättningstagare. När maximibeloppet bestäms ska hänsyn tas till att det företagsspecifika maximibeloppet av det stöd i enlighet med Europeiska kommissionens beslut som nämns i 1 § inte överskrids. Vid beviljande av ersättning avdras de försäkringsersättningar i anslutning till covid-19-pandemin som hänför sig till den stödperiod som föreskrivs i 2 mom. Från ersättningen till ersättningstagaren avdras också sådant ~~special~~understöd som undervisnings- och kulturministeriet beviljat för samma evenemang. Det totala beloppet av avgivna förhandsförbindelser får samtidigt uppgå till högst 250 miljoner euro.

Ansökningstiden för evenemangsgarantin börjar den 1 juni 2021 och slutar den 31 augusti 2021. Sökanden ska i sin ansökan ange den planerade tidpunkten, platsen och varaktigheten för evenemanget samt lägga fram en kostnadskalkyl. Sökanden ska i ansökan lägga fram en redogörelse för sin tidigare, etablerade och professionella verksamhet inom evenemangsbranschen. Evenemangsarrangören ska i ansökan även specificera de underleverantörer som den använt, deras roll samt deras andel av kostnaderna. Ansökningstiden för ersättning som grundar sig på evenemangsgarantin börjar den 15 september 2021 och slutar den 7 december 2021.

Närmare bestämmelser om innehållet i beslutet om evenemangsgaranti får utfärdas genom förordning av statsrådet.

På evenemangsgaranti tillämpas inte bestämmelserna i 2—5 § eller 7 § 1 mom. och 2 mom. 1 punkten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors 20.5.2021

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Juhana Vartiainen saml
vice ordförande Hanna Kosonen cent
medlem Atte Harjanne gröna
medlem Mari Holopainen gröna
medlem Hannu Hoskonen cent
medlem Pia Kauma saml
medlem Riitta Mäkinen sd (delvis)
medlem Matias Mäkyne sd
medlem Minna Reijonen saf
medlem Janne Sankelo saml
medlem Joakim Strand sv (delvis)
medlem Hussein al-Tae sd
medlem Veikko Vallin saf
medlem Tuula Väättäinen sd
medlem Johannes Yrttiaho vänst
ersättare Raimo Piirainen sd (delvis).

Betänkande EkUB 15/2021 rd

Sekreterare var

utskottsråd Lauri Tenhunen.

Betänkande EkUB 15/2021 rd Reservation /saml och saf

RESERVATION /saml och saf

Motivering

Under coronapandemin har företag fått ekonomiskt stöd. Vissa sektorer har dock drabbats ytterst hårt av restriktionerna, men ändå i praktiken har uteslutits från stöd eller fått för lite stöd. En sådan sektor är evenemangsbranschen, det vill säga olika festivaler, kulturevenemang, musikevenemang och idrottsevenemang. Evenemangen kräver i regel att människor är fysiskt närvarande för att de över huvud taget ska kunna genomföras.

Evenemangsbranschen utsattes för betydande restriktioner redan sommaren 2020, men mötesrestriktionerna hotar att avsevärt reducera verksamheten även under sommaren och hösten 2021. Före pandemin var branschens årliga omsättning över 2 miljarder euro; den minskade till en bråkdel redan i fjol. Nu tvingas företag lägga ned verksamheten och säga upp anställda. De ekonomiska förlusterna multipliceras när man räknar in hur de inställda evenemangen påverkar turismen och ekonomin i Finlands olika regioner i allmänhet.

Branschen består av ett nätverk av otaliga experter och småföretag. Till följd av att situationen har varat länge håller ett stort antal aktörer på att försvinna, vilket försvårar och bromsar upp återhämtningen inom branschen, när pandemin i sinom tid avvärjs och evenemangen åter kan börja genomföras.

Tidigare former av ekonomiskt stöd, såsom kostnadsstöden I—III, har inte i tillräcklig utsträckning beaktat branschens särdrag. För att sommarens evenemang ska kunna genomföras krävs förhandsplanering, reservering av yrkesfolk, rekrytering av internationella artister och beställning av material flera månader i förväg. Det medför kostnader som enligt planerna skulle täckas av evenemangsintäkterna. Om evenemangen ställs in, vilket många gånger kan ske i sista minuten, utblir intäkterna. Verksamhetsförutsättningarna begränsas redan av restriktionerna i fråga om kapacitet och allmänhetens rörlighet, exempelvis att evenemanget endast får ta emot hälften av det möjliga antalet kunder och att alla måste ha sittplats. Som tidsram för granskningen av stödet bör man därför beakta hela livscykeln för evenemanget.

Mötesrestriktionerna begränsar näringsfriheten på ett betydande sätt. Om händelserna återkallas av orsaker som beror av staten, måste det vara möjligt att få tillbaka de kostnader som lagts ut. Utöver de egentliga evenemangsarrangörerna måste ersättningarna också utsträckas till underleverantörskedjan och innehållsproducenterna.

Mötesrestriktionerna har i själva verket berövat företagen verksamhetsbetingelserna för evenemangsbranschen på samma sätt som inom restaurangbranschen, men hittills har inget särskilt stöd riktats till evenemangsbranschen. Vi anser att evenemangsgarantin bör utsträckas till evenemang så långt in i december som möjligt, eftersom bland annat många konserter hålls på självständighetsdagen och under jultiden.

Betänkande EkUB 15/2021 rd
Reservation /saml och saf

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner lagförslag 1 enligt ekonomiutskottets betänkande men nya 5 b § 2 och 6 mom. med följande ändringar (*Reservationens ändringsförslag*), och

att riksdagen godkänner sex uttalanden. (*Reservationens förslag till uttalanden*)

Reservationens ändringsförslag

5 b §

Statskontoret kan på ansökan ge en evenemangsarrangör och de underleverantörer som arrangören uppgett en förhandsförbindelse (*evenemangsgaranti*) för ett planerat publik evenemang för minst 200 personer som inte är inställt när ansökan lämnas in. En förutsättning för att förbindelsen ska ges är att evenemanget anordnas av en etablerad, professionell evenemangsarrangör som har en permanent organisation för denna verksamhet och ett företags- och organisationsnummer och att arrangörens omsättning år 2019 inklusive mervärdesskatt var mer än 150 000 euro. Evenemangsgaranti beviljas inte för evenemang som ordnas regelbundet året runt. Rätten till evenemangsgaranti inträder vid den tidpunkt då ansökan lämnas in.

Evenemangsgarantin gäller evenemang som är öppna för allmänheten och som ordnas den 1 juni 2021 eller senare, dock senast den 20 december 2021.

På basis av den beviljade evenemangsgarantin ersätts evenemangsarrangören i enlighet med garantivillkoren för 85 procent av de rimliga kostnader som uppgetts på förhand och som realiserats vid anordnandet av ett evenemang som ställts in med stöd av lag eller på grund av en bestämmelse som meddelats av en myndighet. Evenemangsarrangörens underleverantörer som uppgetts till Statskontoret ersätts för 85 procent av de rimliga faktiska kostnader för vilka underleverantören inte har fått betalning av evenemangsarrangören. Ett evenemang anses ha ställts in på grund av en bestämmelse som utfärdats i lag eller meddelats av en myndighet också i fallet, om det högst 90 dagar innan evenemanget äger rum finns en sådan begränsning i kraft som hindrar att evenemanget äger rum. Ett evenemang kan också anses ha ställts in på grund av en bestämmelse som utfärdats i lag eller meddelats av en myndighet, om högst 85 procent av det planerade antalet deltagare kan delta i evenemanget på grund av en bestämmelse som utfärdats i lag eller meddelats av en myndighet.

Om ett evenemang som genomförts i enlighet med garantivillkoren förverkligas i väsentligt mindre skala än vad som bestämts i garantibeslutet på grund av en bestämmelse som utfärdats i lag eller meddelats av en myndighet, och evenemanget är förlustbringande, ersätts evenemangsarrangören och underleverantörerna genom evenemangsgarantin till ett belopp som beräknas genom att beloppet av de faktiska inkomsterna från evenemanget dras av från de rimliga faktiska kostnaderna och skillnaden mellan dessa multipliceras med talet 0,85. Med ett evenemang som genomförs i väsentligt mindre skala än planerat avses ett evenemang som på grund av en bestämmelse i lag eller en myndighetsföreskrift som begränsar sammankomster har kunnat genomföras så att högst 85 procent av det planerade antalet deltagare har kunnat delta i evenemanget.

Betänkande EkUB 15/2021 rd **Reservation /saml och saf**

Maximibeloppet av den ersättning som betalas på basis av evenemangsgarantin är 1 800 000 euro per ersättningstagare. När maximibeloppet bestäms ska hänsyn tas till att det företagsspecifika maximibeloppet av det stöd i enlighet med Europeiska kommissionens beslut som nämns i 1 § inte överskrids. Vid beviljande av ersättning avdras de försäkringsersättningar i anslutning till covid-19-pandemin som hänförs till den stödperiod som föreskrivs i 2 mom. Från ersättningen till ersättningstagaren avdras också sådant understöd som undervisnings- och kulturministeriet beviljat för samma evenemang. Det totala beloppet av avgivna förhandsförbindelser får samtidigt uppgå till högst 250 miljoner euro.

Ansökningstiden för evenemangsgarantin börjar den 1 juni 2021 och slutar den 31 augusti 2021. Sökanden ska i sin ansökan ange den planerade tidpunkten, platsen och varaktigheten för evenemanget samt lägga fram en kostnadskalkyl. Sökanden ska i ansökan lägga fram en redogörelse för sin tidigare, etablerade och professionella verksamhet inom evenemangsbranschen. Evenemangsarrangören ska i ansökan även specificera de underleverantörer som den använt, deras roll samt deras andel av kostnaderna. Ansökningstiden för ersättning som grundar sig på evenemangsgarantin börjar den 15 september 2021 och slutar den 20 december 2021.

Närmare bestämmelser om innehållet i beslutet om evenemangsgaranti får utfärdas genom förordning av statsrådet.

På evenemangsgaranti tillämpas inte bestämmelserna i 2—5 § eller 7 § 1 mom. och 2 mom. 1 punkten.

Reservationens förslag till uttalanden

- 1. Riksdagen förutsätter att också evenemang som pågår året om och evenemang som ordnas regelbundet omfattas av evenemangsgarantin.*
- 2. Riksdagen förutsätter att maximibeloppet av det stöd som aktörerna får höjs från 1,8 miljoner euro till 10 miljoner euro inom ramen för Europeiska unionens regler för statligt stöd.*
- 3. Riksdagen förutsätter att kretsen av dem som omfattas av stödet utvidgas till aktörer som inte är mervärdesskattepliktiga.*
- 4. Riksdagen förutsätter att de som ordnar stora musikfestivaler och som redan innan evenemangsgarantin trädde i kraft har ställt in evenemang planerade för sommaren 2021 garanteras stöd på samma sätt som år 2020.*
- 5. Riksdagen förutsätter att evenemangsgarantin också täcker de kostnader som förberedandet av evenemangen gett upphov till och som kan verifieras.*
- 6. Riksdagen förutsätter att statsrådet bereder och snabbt lämnar riksdagen en proposition om kostnadsstöd V, som hänförs till höstperioden 2021.*

Betänkande EkUB 15/2021 rd
Reservation /saml och kd

Helsingfors 20.5.2021

Pia Kauma saml
Janne Sankelo saml
Veikko Vallin saf
Minna Reijonen saf